

Toezichtkaders Woningstichting Het Grootslag

Inhoud

Inhoud	1
1 Uitgangspunten besturing, toezicht en responsiviteit	2
1.1 Generiek kader en systeem-ankers van de governance	2
1.2 Spelers en rolverdeling.....	2
Governance: interne en externe oriëntatie	2
Verantwoording en toezicht versus inbedding en overleg	2
Besturing en intern toezicht.....	3
Invloed belanghouders op het beleid	3
RvT en externe contacten	4
Relatie met extern toezicht.....	4
1.3 Impact van de Governancecode Woningcorporaties 2015.....	4
2 Instrumenten en proces t.b.v. goede governance	5
2.1 Toekomstvisie (ondernemingsplan)	5
2.2 Documenten/instrumenten en het proces	6
2.3 Rapportagecyclus en transparantie	6
Bijlagen	7
Governancecode Woningstichting Het Grootslag 2015.....	7
Reglement Bestuur en Toezicht 2015	7
Reglement Auditcommissie 2015.....	7
Reglement Selectiecommissie 2015.....	7
Reglement Remuneratiecommissie 2015	7
Notitie 'Pas toe of leg uit'. 10 april 2015.....	7
Notitie informatievoorziening 2015	7
Integriteitscode	7
Klokkenluidersreglement	7

1 Uitgangspunten besturing, toezicht en responsiviteit

1.1 Generiek kader en systeemankers van de Governance

De uitgangspunten van de Governancecode Het Grootslag zijn gebaseerd op de Governancecode Woningcorporaties 2015. Het Grootslag hanteert bij de code (op de onderdelen waar dat kan) het principe van 'pas toe of leg uit'.

De werking van de belangrijkste uitgangspunten van de governance zijn vertaald in de statuten, het reglement Bestuur en Toezicht en de reglementen van de commissies RvT van Het Grootslag. Daar waar dat relevant is kan het bestuur voor specifieke onderwerpen nadere uitgangspunten vastleggen (bijvoorbeeld in een integriteitscode of in een klokkenluidersregeling). Het is de ambitie van Het Grootslag dat de governance op een hoge professionele standaard wordt ingevuld.

Sommige bedrijfsactiviteiten worden door een separate juridische entiteit¹ verricht c.q. in separate juridische entiteit² ondergebracht. Laatstbedoelde deelneming met een meerderheidsbelang voor Het Grootslag. Voor beide deelnemingen geldt dat de toegelaten instelling Woningstichting Het Grootslag altijd als (uiteindelijke) deelnemende moeder optreedt. Hiermee strekt de corporate governance van Het Grootslag zich indirect ook uit over de deelnemingen van Het Grootslag.

1.2 Spelers en rolverdeling

Governance: interne en externe oriëntatie

Corporate governance kan zich richten op de interne organisatie en beheersing en op de externe omgeving. Bij de interne organisatie en beheersing zijn zaken van belang als betrouwbaarheid van de verslaggeving, checks and balances, naleving wet- en regelgeving, doelmatigheid en doeltreffendheid van de bedrijfsprocessen. Deze aspecten zijn de verantwoordelijkheid van het bestuur, waarbij de RvT toeziet. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor de externe oriëntatie bij de governance. Het gaat daarbij meer om vraagstukken als transparantie, verantwoording afleggen, responsiviteit richting belanghouders en integriteit. Ook op deze aspecten ziet de RvT toe.

Verantwoording en toezicht versus inbedding en overleg

Het Grootslag kent als woningcorporatie één externe toezichthouder³ (het ministerie van Binnenlandse Zaken, daarbij ondersteund door het CFV) en één interne toezichthouder (RvT). Daarnaast werkt Het Grootslag conform de richtlijnen van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Aan zowel het ministerie als de RvT legt het bestuur verantwoording af. Het ministerie en de RvT stellen op basis van deze verantwoording hun oordeel over de geleverde prestaties vast. De rol van beide partijen wijkt daarmee wezenlijk af van die van belanghouders. Hiermee gaan we in gesprek over onze maatschappelijke opgaven, betrekken we ze bij onze beleidskeuzes en werken we samen. Denk hierbij onder meer aan gemeenten en zorgpartijen.

Het Grootslag legt geen verantwoording af aan belanghouders, maar informeert hen over de (voorgenomen) activiteiten en de motieven om iets wel of niet te doen. Op deze manier bieden we hen inzicht in (niet-)gerealiseerde prestaties, creëren we draagvlak en stemmen we ontwikkelingen en activiteiten af met belanghouders. Met het uitwisselen van informatie willen wij onze activiteiten

¹ Olympia Vastgoedbeheer BV

² Delphia Vastgoed BV

³ Na 1 juli 2015 is er nog 1 Woonautoriteit welke valt onder de minister Wonen en is ondergebracht bij de Inspectie Leefbaarheid en Transport (ILT). Hierin is tevens opgenomen de functie van het CFV.

transparant maken en inbedden in de activiteiten van andere partijen. Niet op basis van een hiërarchische relatie, maar op basis van gelijkwaardige samenwerking.

Vanzelfsprekend geldt dat de huurdersorganisaties op grond van het BBSH⁴ en de Wet op het overleg huurder verhuurder een formele adviespositie over een aantal onderwerpen heeft.

Besturing en intern toezicht

Het overkoepelende toetsingskader is de mate waarin Het Grootslag - nu en in de verre toekomst - de statutaire maatschappelijke doelstelling (volkshuisvesting) realiseert.

De governance binnen Het Grootslag is vormgegeven conform het 'two tier model'. Er is een scheiding in de verantwoordelijkheden van het bestuur en de RvT. Het bestuur bestuurt de onderneming. De RvT houdt (op afstand maar betrokken) toezicht op het bestuur.

De RvT is als orgaan collectief verantwoordelijk voor het toezicht op het bestuur. Leden van de RvT zijn individueel verantwoordelijk (en aansprakelijk) voor de handelingen die de Raad (heeft) verricht. De Raad houdt onafhankelijk en professioneel toezicht op het bestuur. De RvT heeft de beschikking over de door haar ingestelde commissies. Dit zijn in ieder geval:

- W auditcommissie
- W remuneratiecommissie
- W selectiecommissie.

Deze commissies ondersteunen de RvT bij de uitoefening van haar taak.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het besturen van de onderneming en dus voor (de strategie die dient voor) het realiseren van de (maatschappelijke) doelstelling (volkshuisvesting).

De RvT heeft zijn verantwoordelijkheidsvorm in 3 rollen:

1. toezichthouder: toezicht houden op het bestuur;
2. werkgever: de werkgeversrol richting het bestuur;
3. adviseur: het bestuur (op basis van expertise en het eigen netwerk) gevraagd en omgevraagd van advies dienen.

Invloed belanghouders op het beleid

Het Grootslag staat in een open relatie tot haar klanten en haar lokale en regionale belanghouders. Het Grootslag wil nadrukkelijk een responsieve organisatie zijn.

Hiertoe worden op meerdere momenten en op meerdere niveaus contacten onderhouden en overleg gevoerd. In de bedrijfsvoeringcyclus zijn er diverse momenten waarop er contact met de gemeenten, de huurdersorganisatie en andere belangrijke belanghouders (bijvoorbeeld op het gebied van wonen, zorg en welzijn) is.

Met de gemeenten waarin Het Grootslag actief is (Drechterland, Medemblik, Hoorn en Langedijk) worden periodiek (wederzijdse) prestatieafspraken⁵ gemaakt. Ook deze prestatieafspraken vormen een middel waarmee de gemeenten – op basis van een gelijkwaardige positie - invloed kunnen uitoefenen op het beleid van Het Grootslag (en vice versa).

⁴ Vanaf 1 juli 2015 in de herziene Woningwet van kracht en vervalt daarmee de oude Woningwet, de BBSH en de MG's.

⁵ Omdat we nog niet werkzaam zijn als verhuurder binnen de gemeente Hoorn zijn er nog geen prestatieafspraken gemaakt. Voor de gemeente Langedijk is overeen gekomen dat de woningbouwvereniging Langedijk dit regelt namens onze organisatie. Binnen deze gemeente zijn we 2015 – 2025 actief in het kader van de collegiale ondersteuning.

Via een Maatschappelijke Adviesraad ontvangt Het Grootslag aanvullende informatie en adviezen over de wijze waarop Het Grootslag haar prestaties verder kan verbeteren.

Het Grootslag hecht veel waarde aan de invloed van belanghouders op het beleid. De invloed van belanghouders kent echter geen doorzettingsmacht. Het bestuur bestuurt de onderneming in het licht van de (statutaire) ondernemingsdoelstellingen. Het bestuur houdt daarbij rekening met de relevante context waarin de onderneming opereert en met dat wat er in de omgeving leeft.

RvT en externe contacten

Het bestuur is voor externe belanghouders of pers het eerste aanspreekpunt bij vragen of opmerkingen over Het Grootslag. Wanneer dat aan de orde is, bijvoorbeeld wanneer het onderwerpen betreft waar de RvT verantwoordelijk voor is (zoals beloning bestuur of andere werkgeversaangelegenheden betreffende het bestuur) treedt de voorzitter van de RvT na overleg met het bestuur namens de RvT richting belanghouders of pers op. De overige commissarissen treden alleen in overleg met de voorzitter van de RvT naar buiten. De voorzitter van de RvT overlegt hierover met de bestuurder.

(Een delegatie van) de RvT heeft tenminste éénmaal per jaar een gesprek met een belangrijke belanghouder van Het Grootslag: de huurdersvereniging.

Relatie met extern toezicht

Woningcorporaties staan onder toezicht van de rijksoverheid. De toezichtrol is op grond van de (vigerende) Woningwet belegd bij de minister van Binnenlandse Zaken. De minister beoordeelt jaarlijks alle Nederlandse woningcorporaties. De minister laat zich daarbij ondersteunen door het Centraal Fonds Volkshuisvesting⁶. Het toezicht richt zich op de rechtmatigheid, doelmatigheid en op de financiën. In de praktijk beoordeelt de minister vooral de rechtmatigheid van de activiteiten en de financiële positie. Het interne toezicht is daarmee veel breder (zij toetst immers op rechtmatigheid, doelmatigheid, doeltreffendheid, financiële positie, maatschappelijke prestaties, procedures etc.) dan het externe toezicht, en ook veel kleurrijker/informatiever. Een gesprek over een bepaalde ontwikkeling levert immers meer inzichten op dan een brief waarin staat aangegeven dat een bepaalde activiteit wel of niet in het belang van de volkshuisvesting is.

1.3 Impact van de Governancecode Woningcorporaties 2015

Het Grootslag respecteert de Governancecode Woningcorporaties 2015. Het Grootslag heeft deze code vertaald in de eigen code en heeft een nadere uitwerking vertaald in de notitie 'pas toe of leg uit'. In die code zijn veel uitgangspunten van de corporate governance vastgelegd. De hoofdlijn is hieronder samengevat:

VOOR HET BESTUUR

1. Het bestuur is belast met het besturen van de corporatie en legt diverse besluiten vooraf ter goedkeuring aan de RvT voor.
2. De corporatie heeft een op de bedrijfsvoering toegesneden systeem voor controle en risicobeheersing. Van dat systeem maken ten minste deel uit: risicoanalyses, integriteitscode, kwaliteitsevaluatie en visitatie, investeringsstatuut, verbindingenstatuut, et cetera.
3. Voor de honorering van het bestuur wordt de vigerende regelgeving en de sectorbrede beloningscode gehanteerd.

⁶ Na 1 juli 2015 is er nog 1 Woonautoriteit welke valt onder de minister Wonen en is ondergebracht bij de Inspectie Leefbaarheid en Transport (ILT). Hierin is tevens opgenomen de functie van het CFV.

4. Het bestuur vermijdt elke schijn van belangenverstrengeling.

VOOR DE RvT

1. De taakverdeling en werkwijze van de RvT ligt vast in het reglement Bestuur en Toezicht. De Governancecode schetst het minimum aantal onderwerpen waar de taak van de RvT zich op richt.
2. Het jaarverslag van de RvT maakt deel uit van de jaarstukken van de corporatie.
3. De RvT evalueert continu en 1 x per jaar expliciet haar eigen functioneren, het functioneren van haar individuele leden en het functioneren van het bestuur. Het oordeel van het bestuur wordt betrokken bij (al) deze evaluaties. Onvolwaardig functioneren wordt terstond in de RvT besproken.
4. Leden van de RvT zijn onafhankelijk in brede zin.
5. Leden van de RvT zijn deskundig.
6. Maximale (her)benoemingstermijnen zijn in de code gedefinieerd en vastgelegd in de statuten en reglement Bestuur en Toezicht.
7. De rol van de voorzitter is nader gedefinieerd. De commissies van de RvT zijn nader gedefinieerd, met name de auditcommissie, selectiecommissie en de remuneratiecommissie.
8. Voor de bezoldiging van commissarissen worden de landelijke richtlijnen gevolgd.

2 Instrumenten en proces tbv goede governance

Voor het goed laten functioneren van de governance worden er onder meer verschillende 'instrumenten' gehanteerd en worden er jaarlijks verschillende (communicatie)processen doorlopen. Die instrumenten en processen worden ingezet voor de professionele aansturing van de organisatie en professioneel intern toezicht.

Het is de ambitie van Het Grootslag dat de kwaliteit van de bedrijfsvoeringinstrumenten en de (communicatie)processen die ingezet worden in de governance Het Grootslag effectief zijn en een hoge professionele standaard kennen.

2.1 Toekomstvisie (ondernemingsplan)⁷

In de Toekomstvisie zijn de missie en doelstellingen van de onderneming - rekening houdend met omgevingsfactoren, trends en de eigen sterkten en zwakten - vertaald in de hoofdactiviteiten van de onderneming (beheer en verhuur van woningen, waardeontwikkeling, vastgoed en kwalitatieve dienstverlening). De ondernemingsstrategie is de verantwoordelijkheid van het bestuur en wordt eens in de circa vier jaar integraal herzien. De ondernemingsstrategie c.q. het ondernemingsplan wordt door het bestuur vastgesteld en dit besluit wordt door de RvT goedgekeurd alvorens het plan in werking treedt.

Jaarlijks worden er werkplannen opgesteld. In het werkplan worden de strategische uitgangpunten en ambities voor de te maken plannen per bedrijfs onderdeel voor het komende jaar nader uitgewerkt. Het werkplan wordt met de RvT besproken.

⁷ De huidige Toekomstvisie loopt af in 2015. Er wordt binnen de organisatie gewerkt aan de Toekomstvisie 2016 – 2019. Zodra deze is goedgekeurd door de RvT zal deze vanaf 1 januari 2016 in werking treden.

2.2 Documenten/instrumenten en het proces

De programmering van en sturing op de jaaractiviteiten en jaarresultaten vindt plaats in de bedrijfsvoerings-jaarcyclus. Nadere uitwerking en toelichting worden nader uitgewerkt in de volgende documenten die ter goedkeuring worden voorgelegd aan de RvT door het bestuur.

- W Het werkplan
- W Meerjareninvesteringsprogramma
- W Financieel Meerjarenbegroting.
- W Risicoparagraaf
- W Treasuryjaarplan De Toekomstvisie dat circa eens in de vier jaar wordt opgesteld geldt als langetermijnkader voor de genoemde jaarlijkse sturingsproducten.

2.3 Rapportagecyclus en transparantie

De sturing op de bedrijfsvoering vindt onder meer plaats op basis van rapportages. Daarnaast wordt er met behulp van rapportages en verslagen in het kader van de voorgestane transparantie extern rekenschap afgelegd. In de rapportagecyclus worden de volgende informatieproducten onderscheiden:

- W Kwartaalrapportage (4 x per jaar)
- W De jaarrekening (1 x per jaar)
- W Het Bestuur verslag (1 x per jaar)
- W Volkshuisvestingsverslag (1 x per jaar)
- W Tussentijdse financiële berekening bij (belangrijke en risicovolle) bestuursbesluiten⁸
- W Tussentijdse informatie op vele gebieden op verzoek door de RvT
- W Overzicht positie en rol zorgpartijen
- W MT verslagen
- W Verslagen van het overleg van de bestuurder met de huurdervereniging en de ondernemingsraad.
- W Notulen maatschappelijke adviesraad
- W Prestatieafspraken met de gemeenten.

⁸ Denk hierbij onder meer aan nieuwe investering welke niet zijn opgenomen in de investeringsbegroting, het huurbeleid en verkoopbeleid.

Bijlagen

Governancecode Woningstichting Het Grootslag 2015

Aan de hand van de governance Woningcorporaties van Aedes en VTW is er een code opgesteld die geschreven is naar de omstandigheden van Woningstichting Het Grootslag. De verschillen tussen de code van de Woningcorporaties en de eigen code is nader toegelicht in de notitie van 10 april 2015, 'Pas toe of leg uit'. Jaarlijks wordt deze notitie conform de vergadercyclus van de RvT besproken en geactualiseerd binnen het bestuur en de RvT.

Reglement Bestuur en Toezicht 2015

Het oude reglement dateerde uit 2008. In het nieuwe reglement zijn de aanpassingen uit de governancecode Woningstichting Het Grootslag 2015 alsook van de herziene Woningwet opgenomen. Om de twee jaar wordt deze notitie conform de vergadercyclus van de RvT besproken en geactualiseerd binnen het bestuur en de RvT.

Reglement Auditcommissie 2015

In het nieuwe reglement zijn de aanpassingen uit de governancecode Woningstichting Het Grootslag 2015 alsook van de herziene Woningwet opgenomen. Om de twee jaar wordt deze notitie conform de vergadercyclus van de RvT besproken en geactualiseerd na advisering van de commissie.

Reglement Selectiecommissie 2015

In het nieuwe reglement zijn de aanpassingen uit de governancecode Woningstichting Het Grootslag 2015 alsook van de herziene Woningwet opgenomen. Om de twee jaar wordt deze notitie conform de vergadercyclus van de RvT besproken en geactualiseerd na advisering van de commissie.

Reglement Remuneratiecommissie 2015

In het nieuwe reglement zijn de aanpassingen uit de governancecode Woningstichting Het Grootslag 2015 alsook van de herziene Woningwet opgenomen. Om de twee jaar wordt deze notitie conform de vergadercyclus van de RvT besproken en geactualiseerd na advisering van de commissie.

Notitie 'Pas toe of leg uit', 10 april 2015

Jaarlijks wordt deze notitie conform de vergadercyclus van de RvT besproken en geactualiseerd binnen het bestuur en de RvT.

Notitie informatievoorziening 2015

De vorige notitie dateert uit 2008. De RvT is verantwoordelijk voor de eigen informatiebehoefte om de toezicht goed en verantwoord te kunnen uitvoeren. Hiervoor is er binnen de RvT gesproken over de informatiebehoefte en wordt deze notitie minimaal één keer per jaar geactualiseerd.

Integriteitscode

Dit is een verantwoordelijkheid van de bestuurder. Wel dient de RvT toezicht te houden op de verdere uitvoering van deze code. Op voorstel van de bestuurder wordt de code aangepast en voorgelegd aan de RvT voor goedkeuring.

Klokkenluidersreglement

Dit is een verantwoordelijkheid van de bestuurder. De bestuurder draagt zorg voor actualisatie.